

Kloakking i spredt bebyggelse

Kloakking i spredt bebyggelse i Hå er blitt gjort i samarbeid med grunneierne, og delvis på dugnad. Direkte utlegg / utgifter i forbindelse med fellesledning til 10 m fra nærmeste bolig på den enkelte sin eiendom, har variert fra ca kr 5 000 – 20 000,- for et vanlig bolighus. I tillegg har grunneier betalt tilknytningsavgift på ca kr 2 500 – 3 000,-, samt gjort nødvendige tiltak med skilling av kloakk og overvann fra sin bolig og koplet seg til fellesledningen. Alle priser eks mva.

Hvordan komme i gang, og hva gjøres i Hå kommune nå for å motivere til kloakking :

1. Opprinnelig start på kloakking i spredt bebyggelse ble gjort via kontakt med bondelaga og sentrale ressurspersoner i landbruksmiljøet.
 - a. Det vart i samme periode også foretatt en undersøkelse av ca 20 sandfilteranlegg og sett på funksjonalitet og rensgrad. Noe nedslående resultater kom frem.
 - b. Kostnader med nytt / rehabilitering av sandfilteranlegg og infiltrasjonsanlegg vart og gjort.
 - c. I samme forbindelse vart det gjort grove vurderinger av terreng med tilhørende kalkyler av områder, som egnet seg til kloakking via selvfallsledninger.
 - d. Totalkostnader for den enkelte grunneier viste seg da å bli mye lavere enn rensanlegg på den enkelte eiendom, både på kort sikt og lang sikt.
2. Regler for utbygging av ledninger i spredt bebyggelse ble drøftet og utformet før oppstart. Endret noe underveis basert på erfaringer med anleggsarbeidet fra anlegg til anlegg. Pr dato er de i grove trekk slik :
 - a. Kommunen yter et tilskudd pr eiendom på kr 10 000,-
 - b. Kommunen bekoster kryssing av jernbane og fylkesveier.
 - c. Kommunen har med ADK mann i hovedgrøfter.
 - d. Anskaffelse av materiell skjer via kommunen sitt innkjøpsnett.
 - e. Grunneierne skaffer gravetillatelse og setter i stand grøfter og gjerder etter gravingen.
 - f. Transport innen anleggsområdet av materiell, opprydding m.v. er grunneierens oppgaver.
3. I forbindelse med søknader om ombygging, tilbygg og nybygg, ble det drøftet med aktuelle eiere om en midlertidig løsning i påvente av avklaring om det vart lagt felles kloakledning eller ikke. Tett tank, bruk av eks anlegg noe lenger enn normalt osv.
4. Nå er det kommet på banen nye tekniske løsninger med kvernpumper, som gjør det forsvarlig å bygge avløpsanlegg i områder som ikke var enkle å få til tidligere.
5. **I dag** er punkt 3 et veldig viktig punkt for å få gang på nye anlegg. Når aktuelle grunneiere søker om tiltak på sin bolig i aktuelle områder, (les : de områder i kommunen som ikke har offentlig nett i dag) går vi i en dialog med de og forsøker å få opprettet et kontaktnett, for deretter å kalle inn til et almannamøte om kloakking.
6. Ovennevnte punkter blir da gjennomgått i grove trekk.
7. Det er viktig å ha en formening om mulige traseer og kostnader for den enkelte grunneier i forkant av et slikt møte.
8. Trygghet og tillit til teknisk løsning og kalkyle er viktig, og innsalg av at tiltaket er gjennomførbart er viktig. Alle tall og bakgrunnsstoff både i kalkylefase, innkjøp og fakturafasen er tilgjengelig for grunneierens representanter i styret, til enhver tid.

9. I det første møtet er det viktig å komme frem til en konklusjon, ”Dette virker å være interresert, me går vidare”, og at det blir valgt et styre til å arbeide vidare med saken. Dette styret blir da kommunen sitt samarbeidsfora i det vidare planleggingsarbeidet.
10. Det bør ikke tas noe beslutning om å grave felles kloakkledning før saken er grundig gjennomgått med grunneierene, både trasevalg, opplegg for tilbudsinnhenting, rørkjøp, grunneieravtaler om tilknytning samt gravetillatelse på den enkelte eiendom. Normalt går det 1 – 2 år i denne prosessen. Endelig beslutning tas i almannamøte.
11. Ingen, **absolutt ingen**, grunneiere blir pålagt å knytte seg til anlegget i anleggsperioden, men vi har signalisert at den enkelte grunneier som eventuelt ikke er med i anlegget, må påregne å måtte kople seg til senere ved ombygging, eller nybygging på sin eiendom.

14.6.2010 Eirik Sør-Reime